

Spesialpedagogiske rutiner

– Leirfjord kommunes barnehager

Innhold	side
Lov om barnehager Kapittel VII § 31. Rett til spesialpedagogisk hjelp	2
Spesialpedagogisk hjelp – saksgang	2
Ansvar	3
Når bekymringen melder seg – nivå 0 & 1 & 2	3
- BTI- veileder	3
- Pedagogisk analyse	3
- Skriftlig samtykke	3
- Stafettloggen	3
- Plan for hvilke tiltak du skal sette i verk	3
- Plan for tiltak for enkeltbarn	3
- Veiledning for kartlegging av ulike vansketyper i bekymringsfasen	3
Før henvisning – nivå 3	4
- Pedagogisk rapport	4
- Henvisningsskjema	4
Når saken er henvist til PPT	4
- Sakkyndig vurdering	4
Når vedtak foreligger	4
- Vedtak om spesialpedagogisk hjelp	4
- Felles spesialpedagogisk ressurs	5
- Individuell opplæringsplan (IOP)	5
- Årsrapporten	5
Skolestartere	6
Samarbeid med PPT	6
Individuell plan – IP	6
Vedlegg	
- Årshjul – spesialpedagogisk ressurs i barnehagene	7
- Nyttige linker	8

Kapittel VII. Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring m.m.

Kapitlet med § 19 a til § 19 h tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 65 (ikr. 1 aug 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 679), endret ved 19 juni 2020 nr. 91 (ikr. 1 jan 2021 iflg. res. 11 des 2020 nr. 2710, endret paragrafnummer og kapittelnummer).

§ 31. Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.

Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldrerådgivning.

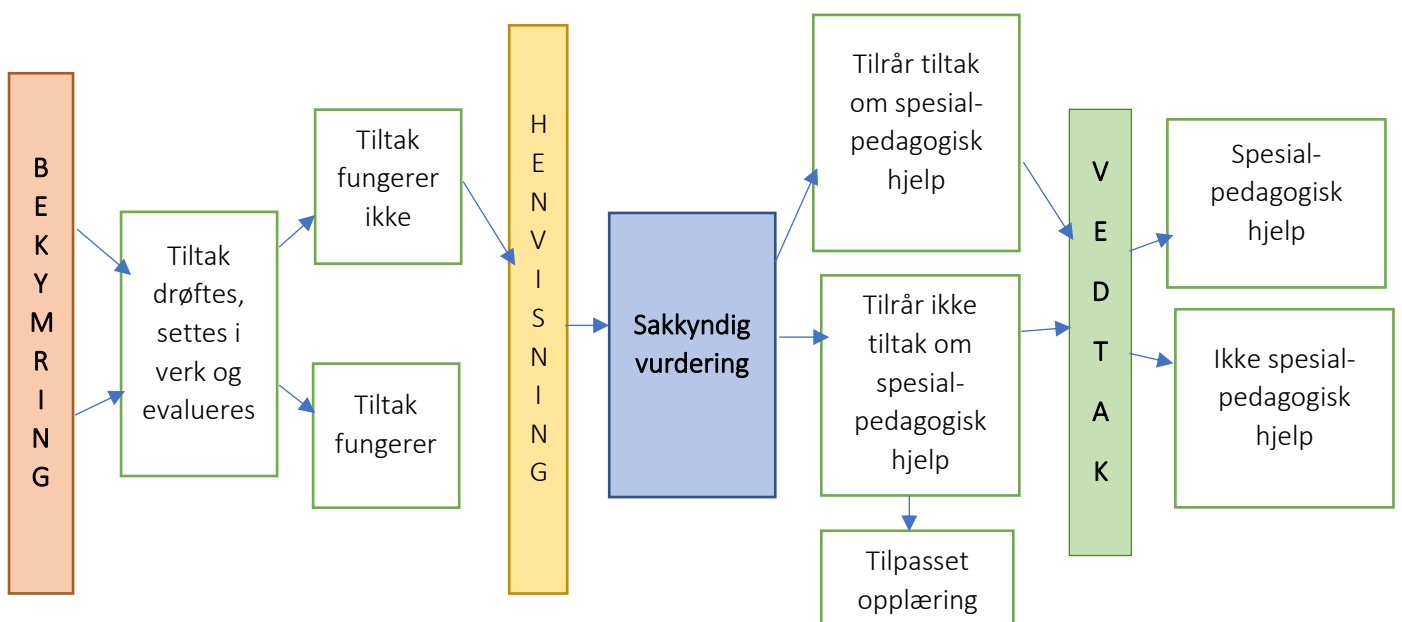
Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen.

Fylkeskommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp etter denne loven for barn i barneverninstitusjon og barn som er pasient i helseinstitusjon eid av regionalt helseforetak, eller i privat helseinstitusjon med avtale med regionalt helseforetak.

Departementet kan gi forskrift om ansvar for utgifter til spesialpedagogisk hjelp, hvem som skal regnes som bosatt i kommunen, refusjon av andre kommuners eller fylkeskommuners utgifter til spesialpedagogisk hjelp, fylkeskommunens ansvar for rett til spesialpedagogisk hjelp for barn i barneverninstitusjon og fylkeskommunens ansvar for rett til spesialpedagogisk hjelp for barn som er pasienter i helseinstitusjon eid av regionalt helseforetak, eller i privat helseinstitusjon med avtale med regionalt helseforetak.

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64#KAPITTEL_7

Spesialpedagogisk hjelp – saksgang

Ansvar

Alle ansatte har ansvar for alle barn i barnehagen.

Pedagogisk leder og det øvrige avdelingspersonalet har et særlig ansvar for barna på sin avdeling.

Pedagogisk leder har ansvar for organisering og drift av avdelingen uavhengig av om det er delegert ansvar som primærkontakt, opplæringsansvarlig, spesialpedagogisk tiltak osv.

Det tilrettelagte / spesialpedagogiske arbeidet skal foregå så nært opp til avdelingens arbeid som mulig.

Når bekymringen melder seg – nivå 0 & 1 & 2

Når du opplever at et barn ikke har forventet utvikling, enten faglig, motorisk eller sosialt, skal dette drøftes internt i barnehagen. Som ansatt er du pålagt å handle dersom du opplever en bekymring knyttet til et barn. Del bekymringen med avdelingsteamet og virksomhetsleder. Se de ulike nivåene i **BTI-veileder** (Bedre Tverrfaglig Innsats)

<https://leirfjord.betreinnsats.no/>

Avdelingen gjennomfører en pedagogisk analyse i forhold til utfordringen læringsmiljøet eller barnet har. **Pedagogisk analysemodell** finner du her: <https://e.sepu.no/analysis>

Virksomhetsleder kan legge til rette for at spesialpedagog og / eller andre hjelper deg med videre observasjon / kartlegging av barnet.

Involver foresatte i din bekymring. Foresatte skal gi **skriftlig samtykke** til videre observasjon og til at du kan opprette stafettlogg. **Stafettloggen** i Conexus Companion er en digital plattform som gir en tids- og innholdsmessig oversikt over initiativer og beslutninger som er tatt i forhold til et barn som har behov for ekstra innsats. Stafettloggen finner du her:

<https://stafettloggen.conexus.no/Account>

De foresatte skal også samtykke hvis du trenger ekstern hjelp fra f.eks. helsestasjon, PPT, logoped, fysioterapeut osv.

Du kan via virksomhetsleder, be om veiledning hos PPT. Her kan du evt. ta opp din bekymring anonymt.

I tilfeller der barnehagepersonalet oppdager barn som kan ha behov for spesialpedagogiske tiltak kan det være aktuelt å igangsette et mer systematisk dokumentasjons- og vurderingsarbeid. Slik dokumentasjon og vurdering kan f.eks. være egnede observasjonsskjemaer og/eller testverktøy. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/sarskilte-behov/spesialpedagogisk-hjelp/Spesialpedagogisk-hjelp/Fase1/dokumentasjon-og-vurdering/>

Utarbeid **plan for hvilke tiltak som skal settes i verk** i forhold til læringsmiljøet og kartlegging av barnets funksjonsnivå.

Målsettinger, tiltak og ansvarsfordeling settes rett inn i stafettloggen for å dokumentere, følge opp og evaluere. (Loggen kan skrives ut og legges som vedlegg til en evt. henvisning.)

Et annet hjelpemiddel for å få oversikt over tiltakene er **Plan for tiltak for enkeltbarn**. Den finner du i Compilo. <https://x08.ksx.no/?msg=2&key=cqgr27sx9vfw3p6>

Kartlegging kan skje med et eller flere kartleggingsverktøy.

I **BTI-veileder** finnes det bl.a. ulike observasjonsskjemaer, skalaer for trivsel og for bekymring for både barn og foreldre. <https://leirfjord.betreinnsats.no/bti-veileder/>

Se også «**Veiledning for kartlegging av ulike vansketyper i bekymringsfasen**» her:

<https://alstahaug.custompublish.com/spes-ped-rutiner.415345.no.html>

Tiltakene vil ligge innenfor barnehagens egen organisering, og dermed innenfor ordinær tilpasset opplæring. Om tiltakene ikke har hatt ønsket effekt må en henvisning diskuteres med virksomhetsleder.

Vi bør altså både kartlegge og prøve ut tiltak før henvisning til PP-tjenesten. Dette gjelder ikke hvis det, etter barnehagens vurdering, er åpenbart at tiltakene ikke vil føre til at barnet får et tilfredsstillende utbytte av barnehageoppholdet.

Før henvisning – nivå 3

Hvis konklusjonen etter utprøving av tiltak er at barnet ikke har tilfredsstillende utbytte av det ordinære barnehage tilbudet, sender virksomhetsleder henvisning til PPT for videre utredning.

Opprett **Stafettlogg** i Conexus Companion, dersom det ikke er gjort.

<https://stafettloggen.conexus.no/Account>

Se **BTI-veileder** nivå 3: <https://leirfjord.betreinnsats.no/bti-veileder/veileder/#/3>

Før barnet blir henvist, skal pedagogisk leder utarbeide **rapport ved henvisning**. Skjema for barnehagens rapport ved henvisning finner du her:

<https://alstahaug.custompublish.com/henvisning-til-ppt.415344.no.html>

Send henvisning. **Henvisningsskjema** finner du her:

<https://alstahaug.custompublish.com/henvisning-til-ppt.415344.no.html>

Foreldre skal samtykke på henvisningsskjema. De skal også fylle ut sitt eget foreldreskjema og signere. <https://alstahaug.custompublish.com/henvisning-til-ppt.415344.no.html>

Gjennomgå henvisningsskjemaet sammen med foresatte, slik at opplysningene fra dem kommer tydelig fram.

Sammen med henvisningen skal det ligge relevant dokumentasjon. Sørg for å samle dokumentasjon, både fra kartlegging, observasjoner og over de tiltak som har vært iverksatt samt evalueringen av disse. Er stafettloggen brukt som forutsatt, kan referater, tiltak osv. skrives ut og legges ved. Det vil være tilstrekkelig dokumentasjon.

Virksomhetsleder signerer og sender henvisningen til PPT, med kopi til foresatte. Arkiveres i Elements.

Når saken er henvist til PPT

PPT gjør nødvendige utredninger, samtaler med foresatte og kommer til barnehagen for observasjon og samtale med pedagogisk leder. De kan foreslå nye tiltak og evt. videre testing av barnet. Etter utredningen utarbeider saksbehandler i PPT en **sakkyndig vurdering**. Den vil avklare behovet for spesialundervisning og gi tilråding om hva som vil være et forsvarlig tilbud for barnet.

PPT kan henvise til ulike eksterne kompetansesenter, f.eks. Statped.

Fastlege kan henvise til BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk).

Når vedtak foreligger

Når sakkyndig vurdering foreligger skal det fattes et **vedtak om spesialpedagogisk hjelp**.

Vedtaksmyndigheten er delegert til virksomhetsleder. Dersom vedtaket avviker fra den sakkyndige vurderingen, skal dette begrunnes i vedtaket.

§ 35. Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

Kommunen eller fylkeskommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dersom vedtaket avviker fra den sakkyndige vurderingen, skal dette begrunnes i vedtaket.

Vedtaket skal inneholde:

- a) hva hjelpen skal gå ut på
- b) hvor lenge hjelpen skal vare
- c) hvilket timeomfang hjelpen skal ha
- d) hvordan hjelpen skal organiseres
- e) hvilken kompetanse de som gir hjelpen skal ha
- f) tilbud om foreldrerådgivning

Dersom barnet flytter til en annen kommune, skal vedtaket om spesialpedagogisk hjelp gjelde frem til det er fattet nytt vedtak i saken. § 19 e. Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

Leirfjord har en 100 % **felles spesialpedagogisk ressurs**. Organisering finner du i kommunens kvalitetssystem Compilo: <https://x08.ksx.no/?key=cqgr27sx9vfw3p6>
Organisering av spesialpedagogisk ressurs i barnehagen beskriver bl.a. hvordan barnehagene kan melde inn behov for spesialpedagogisk ressurs i de ulike innsatsnivåene.

Når virksomhetsleder har fattet enkeltvedtak som gir barnet rett til spesialpedagogisk hjelp, skal pedagogisk leder og spesialpedagog utarbeide **individuell opplæringsplan (IOP)**. Den finner du her: <https://alstahaug.custompublish.com/spes-ped-rutiner.415345.no.html>
Den skal bygge på enkeltvedtaket og kan ikke inneholde nye eller andre rettigheter for barnet enn de som kommer frem av vedtaket. Nytt innhold krever nytt vedtak.
En IOP er et verktøy for pedagogene både i spesialundervisningen og i det ordinære barnehagetilbudet. Den skal være en kortfattet og praktisk plan til hjelp i planlegging, gjennomføring og evaluering av tilbudet til barnet.

Den individuelle opplæringsplanen skal inneholde følgende;

- Mål for opplæringen
- Innholdet i opplæringen
- Hvordan opplæringen skal gjennomføres (organisering, metoder o.l.)
- Hvilke utviklingsområder det skal gis spesialpedagogisk hjelp i.

Mål, innhold, arbeidsmåter, vurderingsformer og organisering må samordnes med avdelingens plan, slik at barnet får et helhetlig tilbud.

Tiltakene legges i Stafettloggen og evalueres fortløpende.

Møter innkalles i Stafettloggen og referat skrives her.

IOP og barnets utvikling skal evalueres fortløpende. Evalueringen gir barnehagen grunnlag for å justere det videre arbeidet, enten det gjelder innhold, arbeidsmåter, organisering eller metoder.

En viktig del av evalueringen er **pedagogisk rapport**. I denne rapporten skal barnehagen årlig vurdere det tilbudet barnet har fått og barnets utvikling ut fra de målene som er satt i barnets individuelle opplæringsplan (IOP). I denne fasen må det også vurderes om det er behov for å videreføre spesialpedagogisk ressurs. Hvis barnehagen og de foresatte mener at barnet ikke har behov for videre tiltak må dette komme med i rapporten. Det vil være naturlig å drøfte dette med PP-tjenesten. Pedagogisk rapport finner du i Compilo.

<https://x08.ksx.no/?key=cqgr27sx9vfw3p6>

Virksomhetsleder har ansvar for at det blir utarbeidet IOP, at denne blir evaluert og årsrapport skrives. Det er imidlertid pedagogisk leder og spesialpedagog som skal utforme og gjennomføre dette. Dette skal gjøres i samarbeid med foresatte.

Skolestartere

Skolen inviteres med på samarbeids- og ansvarsgruppemøter hele det siste barnehageåret. I løpet av våren avholdes et overgangsmøte med skolen og andre relevante samarbeidspartnere. Etter samtykke fra foreldrene sender barnehagen alle relevante dokumenter til skolen (eks. pedagogisk rapport, kartlegging, sakkyndig vurdering, tiltaksplan, stafettlogg osv.) Barnehagen skal ikke skrive IOP til bruk i skolen, og PPT skal som hovedregel ikke skrive ny sakkyndig vurdering på våren. Skolene skal som hovedregel prøve ut tiltak innenfor det ordinære tilbudet. I tilfeller der det ikke er tvil om at eleven ikke får eller kan få tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, er det ikke nødvendig å prøve ut tiltak før spesialpedagogisk hjelp settes inn.

Samarbeid med PPT

Hver høst inviterer PPT alle barnehagene til et felles møte - Dialogstart. Formålet er å starte årets dialog mellom PPT og barnehagene. Innhold; informasjon om PPT og spesialpedagogiske rutiner, samt aktuelle temaer. Virksomhetsleder avgjør hvem som deltar. Barnehagen har løpende kontakt med PPT gjennom hele året både i forhold til igangsatte enkeltsaker, nye bekymringssaker som barnehagen har rundt enkeltbarn eller grupper, og systemsaker.

Individuell plan - IP

Barn har rett til å få utarbeidet en individuell plan dersom de mottar flere typer helse- og omsorgstjenester fra kommunen over lang tid, og det er nødvendig at tiltakene koordineres og samordnes for å oppnå ønsket effekt. Det er ikke tilstrekkelig at barnet mottar flere ulike tjenester. Foresatte må selv søke, og koordinerende enhet innvilger, organiserer og koordinerer. En individuell plan skal sikre at det til enhver tid er noen som har ansvaret for koordinering og oppfølging, og at det langsiktige perspektivet blir ivaretatt. Koordinator skal sørge for samarbeidet mellom tjenestene og fremdrift i planen. Koordinator innkaller til ansvarsgruppemøter eller samarbeidsmøter. Virksomhetsleder avgjør hvem fra barnehagen som skal delta på møtene.

Leirfjord kommune juni 2020 – revidert 23. november 2021

Vedlegg: Årshjul – spesialpedagogisk ressurs i barnehagene
 Nyttige linker

Årshjul – spesialpedagogisk ressurs, barnehagene i Leirfjord kommune

Når	Hva	Hvem
Nytt barnehageår August / september	Tett-på-møte vedr. utfordringer kommende barnehageår. Forberedende avdelingsvise møter	Virksomhetsleder, pedagogiske ledere, spesialpedagog. PPT inviteres til møtet
	Utarbeide plan for den spesialpedagogiske ressursen <ol style="list-style-type: none"> 1. i forhold til vedtak 2. i forhold til behov knyttet til førtilmeldingsfasen 3. i forhold til restressurs 	Alle virksomhetsledere i barnehagene
	Utarbeide egen timeplan for den spesialpedagogiske ressursen	VL Leland bhg. i samarbeid med aktuelle virksomhetslederne
September / oktober	Revidere IOP Ny IOP for barn i barnehagen med ny sakkyndig vurdering.	Pedagogisk leder i samarbeid med spesialpedagog
Januar	Tett-på-møte vedr. høstens arbeid og vårens utfordringer	Virksomhetsleder, pedagogiske ledere, spesialpedagog. PPT inviteres til møtet
	Evaluering av første halvår. Ny vurdering og fordeling av ressursen	Alle virksomhetsledere i barnehagene
	Revidere timeplan for den spesialpedagogiske ressursen	VL Leland bhg. i samarbeid med aktuelle virksomhetslederne
Februar Frist 1. feb	Pedagogisk rapport (august-januar) Revidere IOP	Pedagogisk leder i samarbeid med spesialpedagog
Mars/april	Tett-på-møte: evaluering av årets arbeid. Avtaler videre	Virksomhetsleder, pedagogiske ledere, spesialpedagog. PPT inviteres til møtet
	Vedtak om spesialpedagogisk ressurs neste barnehageår (ikke skolestartere)	Virksomhetsleder
Mai	Barnehageopptak	VL Leland bhg. Samordnet med de andre virksomhetslederne
Mai/Juni	Pedagogisk rapport (februar-juni) (rapport for skolestartere sendes skolen)	Pedagogisk leder i samarbeid med spesialpedagog
Juni	Evaluering av året som har gått. Kjente oppgaver for høsten.	Alle virksomhetsledere i barnehagene
Kontinuerlig	Nye vedtak om spesialpedagogisk ressurs hvis det kommer inn nye søknader.	Virksomhetsleder

Nyttige linker:

- * Bedre tverrfaglig innsats for barn og unge i Leirfjord kommune; BTI-veileder
<https://leirfjord.betreinnsats.no/bti-veileder/>
- * Stafettloggen i Conexus Companion gir en tids- og innholdsmessig oversikt over initiativer og beslutninger som er tatt i forhold til et barn/ungdom som har behov for ekstra innsats.
<https://stafettloggen.conexus.no/Account>
- * Leirfjord kommunes kvalitetssystem COMPILO finner du retningslinjer, prosedyrer, aktuelle skjemaer m.m. <https://x08.ksx.no/?key=cqgr27sx9vfw3p6>
- * Rammeplan for barnehage, kapittel 7; Barnehagen som pedagogisk virksomhet. Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/pedagogisk-virksomhet/ekstra-stotte/>
- * Utdanningsdirektoratets side om spesialpedagogisk hjelp:
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/sarskilte-behov/spesialpedagogisk-hjelp/>
- * Kunnskapsdepartementets strategi "Fange opp – følge opp":
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-18-20102011/id639487/sec1?q=fange%20opp#KAP1-5-1>
- * Lov om barnehager Kapittel VII. Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkoplæring m.m.
https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64#KAPITTEL_7